

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 8 (270) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1958 m. VASARIO-FEBRUARY 19 d.

PRICE 15 ct. XVIII METAI

Politinių įvykių savaitė

PASAULI, MATYK NETEISYBES.

VLIKo pirmininkas JAV Valstybės Departamente. Naujos žinios iš Lietuvos. Karalių sąjunga prieš diktatorius.

Vasario 16-ji neabejotinai yra ta diena, kuri visame pasaulyje paminėta ir priminta kaip lietuvių tautos laisvės ir Lietuvos valstybės nepriklausomybės diena. Tą dieną Maskvos diktatūrą tampo kaip mėšlungis. Smurto vykdytojams imperialistams ir kolonialistams, jie suprantą, ateina pas kutinės dienos. Jų siautėjimas — tai tikrai mirštančio kovulsijos.

Kaip tikrai tai dienai, **JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS PRIĖMĖ VLIKo PIRMININKĄ,**

p. Primaką, su kuriuo aptarė eilę okupuotoją Lietuvą liečiančių klausimų.

Iš Lietuvos pranešama, kad mirus vyskupui K. Paltarokui, išventintas

NAUJAS VYSKUPAS V. SLATKEVICIUS.

Greta šios žinios, kurią galima vertinti teigiamai, nes vienu atveju vyskupas skiria Popiežius, iš Lietuvos ateina daug blogesnių žinių. Iš eilės laikų, kuriuos tautiečiai gauda iš Lietuvos, gauta žinių, kad

LIETUVOJE PASIKARTOJA TERORAS PRIEŠ ARTIMUOSIOS TREMTINIŲ

Esą jie tandomi enkavedistų. Nors masiniai išvežimai į Sibirą nedaromi, bet užtat pavieniai išvežimai dabar padažnėję. Į Sibirą tremia nieku nekaitus žmones — tremia grynai teroro sumetimais, kad įbaugintų visus žmones, kad šie žinotų, jog oupacija yra žiauri ir su nieku nesiskaitanti. Tat vasario 16 dienos šventę šiemet sutikome naujo susirūpinimo ženkle. Lietuvos okupantas vėl ima siautėti.

Tokio siautėjimo vienas ryškiausių faktų yra „katalikų“ **DELEGACIJOS ATSIUNTIMAS Į ROMA.**

Kaip aiškėja, delegacijos tikslas — įtikinti vakarus, kad

Lietuvoje rusai nepersekioja tikybos. Delegacija turioje dalyvavo tūli Martinaitis, Matkynas, Mikalkevičienė, Medekša ir kiti, susikvietusi spaudos atstovus, informavo apie tikybos laisvę Lietuvoje. Bet kai spaudos atstovai pradėjo delgatus klausinėti, paaiškėjo, kad bažnyčios uždarinėjamos, kad komunistų partijoje, tai ir valdžios įstaigose, katalikai nepriimtini, kad mokyklose uždraustas tikybos mokymas, kad bažnyčios apkrautos didžiausiais mokesčiais ir tt.

Maža to, dabar jau aišku, kad

CHRUŠCIOVAS NUĖJO STALINO PĖDOMIS.

Tuo tikslu, kaip dabar aiškėja, Chruščiovas Staliną ir nuvertino partijos akyse, bet ne žmonių, ne liaudies. Dabar Rusija jau turi aiškų Stalino įpėdinį — Chruščiovą.

Tarptautinėje politikoje kol kas

VERDA KOVOS ARABŲ ŠALYSE.

Kai du diktatoriai — Egipti ir Syrijos — sudarė sąjungą, susirūpino karaliai. Jordanijos karalius Husseinas ir Irako karalius Faisalas taip pat sudarė sąjungą, nes aiškiai pajuto, kad diktatorių sąjunga yra prieš juos nukreipta.

TUNISO SUSIDŪRIMAS SU PRANCŪZIJA

yra naujas nesutarimų židinys. Tunisas pareikalavo, kad prancūzai iš Tuniso visiškai pasitrauktų.

Tesiasi ir Kipro salos konfliktas, kuris dabar yra paastirėjęs.

DEL DIDŽIŲJŲ SUSITIKIMO

derybos eina paslankiai. Atrodo, kad susitikimas įvyks, nes JAV eina į kompromisus. JAV net atsisako Dulles dalyvavimi susitikimo paruošime. — Maskva paleido iš nelaisvės 10 vokiečių mokslininkų.

VASARIO 16 MINĖJIMAS MONTREALYJE

šiemet praėjo labai įspūdingai. Penktadienį buvo radio transliacija pusiau pramūziškai, pusiau lietuviškai. Kalbėjo dr. H. Nagys, Ir. Lukoševičienė. Valandėlę aukėjo p. Bourgois. Vasario 16 vakarėse buvo grynai lietuviška transliacija, kurioje kalbą pasakė Seimelio Prez. Pirm. St. Kęsgaila, po to sekė Himnas; valandėlė buvo pradėta Kauno karo muzėjus trimų garsais, po to sekė Lietuvą būdinanti Maironio-Kačanausko giesmė „Ten, kur Nemunas banguoja“ op. sol. E. Kardelienės išpildyme ir transliacijos užbaigai Liaudies Ansamblio dainos — Subatos vakarėlė ir Eišim laukan. Valandėlę suteikė p. Stanczykowski.

Sekmdienį abiejose parapijose vyko iškilmingos pamaldos už Lietuvą ir lietuvius. Pamaldose dalyvavo vėliavos. Klebonai pasakė dienas pritaikytus pamokslus.

Po pietų Plateau salėje vyko aktas-koncertas. Seimelio Prezid. Pirm. St. Kęsgaila atidarius minėjimą įnešimu vėliavų bei Kanados Himnais ir pakvietus jį vesti adv. dr. St. Daukšą, invokaciją paskaitė šv. Kazimiero parap. klebonas

kun. J. Bobinas (sek. NL nr. bus įdėta drauge su kalbomis). Po to šv. Kazimiero parap. choras, vedamas klebono ir fortepionu palydimos vargonininko K. Žižiūno, pagiedojo gedulingą giesmę. Choras giedojo ir himnus drauge su Z. Lapino vedamu pučiamųjų instrumentų orkestru.

Dr. H. Nagys paskaitė gražią, poetiškai parašytą, kalbą. Sekusiuose sveikinimuose Kardino atstovas kanaaninkas Drouin gražiai kalbėjo, po jo Montrealio majoro vardu sveikino A. Des Pattis, estų p. Lattik ir ukrainiečių atstovas: raštu sveikinimus atsiuntė Latvijos konsulas p. Tomson ir Šveicarijos gen. konsulas p. Koestli.

Priimta Kamos vyrausiu bei skirta rezoliucija.

Koncertinėje dalyje su puikiais fortepiono numeriais dalyvavo pianistas K. Smilgevičius, op. sol. E. Kardelienė su naujais ir senais, bet gražiais dalykais. Dramos aktoriai — pp. Malaiškienė, Pūkelevičiūtė, Akstinas, Barauskas ir Velska, išpildė žodžio montažą apie Lietuvą ir taut. šokių šokėjai, vadovaujami J. Piečiai ir muzikuojant A. Vičiui,

Gražusis Vilnius, kuriam bus uždrausta minėti Vasario 16

gražiai pašoko kelis šokių. Scena buvo dekoruota p. Ledygos. Įdomu, kad minėjime grojo didokas pučiamųjų orkestras, vedamas Z. Lapino. P. Kęsgailai padėkojus už programos išpildymą ir atsilankymą, minėjimas baigtas Tautos Himnu. Salė buvo pilna publikos, nors oras buvo baisus.

LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS KARDINOLĄ

40 metų Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo sukakties proga, p. J. Em. Montrealio kardinolą lankė lietuvių delegacija. Ją sudarė klebonas Tė vos Borevičius, St. Kęsgaila, Irena Lukoševičienė, Jonas Lukoševičius, Jonas Kardelis ir Silvia Pakulytė. J. Eminencijai delegacija įteikė Lietuvos vaizdų albumą ir tautinę juostą. Šia proga kardinolas suteikė ganytojišką palaiminimą kenčiančiai Lietuvai ir visiems Montrealio lietuviams.

MONTREALIO MAJORAS PRIĖMĖ LIETUVIŲ DELEGACIJĄ

ryšium su 40 Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo suaktuvėmis. Delegacijoje dalyvavo abiejų parapijų klebonai kunigai J. Bobinas ir J. Borevičius, Seimelio Prezidiumo vicepirmininkas Jonas Lukoševičius ir D. Norkeliūnas, moterų atstovė Ir. Lukoševičienė, studentų atstovė L. Viliamaitė ir NL red. J. Kardelis. Majoras Senatorius Hon. Sar to Fournier priėmė labai simpatyškai: paprašė visus pasirašyti garbės svečių knygon, pa vaišino, moteris apdovanojo gėlėmis ir apie pusvalandį kalbėjosi su jį aplankiusiais svečiais. Keli fotografai šį priėmimą nufotografavo.

Did. Gerb.
LEONĄ BALZARĄ IR PONIĄ,
mirus jo sesutei gydytojai,
VERONIKAI BALZARAITEI
Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučia
E. ir J. Kardeliai.

Mielą kolegę
VILTĮ VAICIONIĄ
jos brangiam tėvui Lietuvoje mirus,
liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia
Montrealio Lietuvių Dramos Teatras.

Naujienos iš pasaulio sostinės

PABALTIO DIPLOMATŲ PASITARIMAI

Antusias iš eilės Pabaltijo valstybių diplomatinių atstovų J. A. Valtijose pasitarimas buvo sušauktas Lietuvos Charge d'Affaires a. i., J. Kajecko, Lietuvos Pasiuntinybėje, Washingtone, gruodžio 18 d. Jame dalyvavo Latvijos min. dr. Ar. Spekke, lydima patarėjo, Dr. A. Dinbergs, ir Estijos atstovas, J. Kaiv. Pasitarimo metu pasikeista visos tris valstybės liečiančiais politiniais klausimais.

Trečiasis iš eilės tos rūšies pasitarimas įvyko J. Kaiv, Estijos generalinio konsulo ir diplomatinio atstovo, namuose, Scardale, N. Y., sausio 31 d. Be augščiau sumintų asmenų tame pasitarime dalyvavo dar Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, J. Budrys, ir Estijos vicekonsulas, E. Jaakson.

Tame pasitarime svarstyta dabartinė politinė padėtis ir Pabaltijo Valstybių interesus liečią darytinai žygiai. Taip pat, svarstyta įvairūs klausimai susiję su konsularine Pabaltijos Valstybių veikla ir jų konsularinės praktikos derinimo klausimas.

Po Pabaltijos Valstybių atstovų pasitarimo įvyko ten pat tuojaus kitas p. Kaiv sušauktas platesnis pasitarimas. Jame, be augščiau sumintų asmenų, dar dalyvavo V. Mase ns, V. Sidzikauskas ir J. Klesment.

Pastarajame pasitarime aptarta dabartinės Pabaltijo valstybės liečiančios politinės problemos ir pasikeista pažiūromis į jas.

PET PARODA BOLŠEVIKINEI KOEGZISTENCIJAI PAVAIZDUOTI

Sausio 20 New Yorke Grand Central atidaryta paroda bolševikų 40 metų egzistencijos Rusijoje ir Bolševikinės koegzistencijos praktikai pavaizduoti. Paroda vaizduoja keturias temas: 1. nuolatinius valymus, 2. beklasę visuomenę, 3. Sovietų imperiizmą, 4. taikos nedalumą. Parodos eksponatai — foto nuotraukos, skaičiai, sovietinių dignitorų pareiškimų citatos, žemėlapiai, priverčiamųjų darbų stovyklų tinklo planas ir kt.

Per dieną parodą aplanko apie 10 tūkstančių lankytojų. Vieni prabėga greitai, kiti stumdomi.

RINKIMŲ REZULTATAI HAMILTONE

K. L. B. Hamiltono Apyl. Rinkimų K-ja skelbia visuo menės žiniai, kad per įvykusius rinkimus į Apyl. V-bą ir Kontr. K-ją 1958 m. vasario 9 d. balsavime dalyvavo 250 asmenų.

Į Apyl. V-bą išrinkti: Mikšys K., Skripkutė L., Stonkus J., Bagdonas R., Patamsis A., Pilipavičius A. ir Kažemėkas J.

Į Kontrolės k-ją išrinkti: Pleinys J., Dalius S. ir Žukauskas K.

Rinkimų pravedime ir balsų skaičiavime dalyvavo Bendruomenės ir organizacijų atstovai: Jazbutis A., Stanaitis, K. Gudinskas, Trečiokas ir Juozapavičius S.

Rinkimų K-ja labai dėkoja parap. klebonui Tadaraiui, kuris už paraginimą parapijiečių balsavimui ir naudotis rinkimų reikalams parapijos saulė.

Rinkimų Komisija.

dijuoja ištisomis valandomis. Masiniai žmonių kapynai, kaip Katynas, kur bolševikai išžudė kelis tūkstančius Lenkijos karininkų; Koreja, kur būta masinių žmonių žudynių, raudoniesiems užėmus kai kurias Pietų Korejos vietas; Praveniškiečiai, Lietuvoje, kur 1941 m. biržely bolševikai žėgdami iš Lietuvos išžudė ir stovyklos kieme paliko apie 400 lavonų, — daro žiūrovams didelį įspūdį. Įdomu tai, kad žmonės visai nesidomi pasitarimais įvyko J. Kaiv, Estijos generalinio konsulo ir diplomatinio atstovo, namuose, Scardale, N. Y., sausio 31 d. Be augščiau sumintų asmenų tame pasitarime dalyvavo dar Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, J. Budrys, ir Estijos vicekonsulas, E. Jaakson.

— Ilga kova vykus, kaip sutvarkyti Ney Yorke mokyklą, kur mokyklose ir sustabdyti nusikaltimus, pasibaigė tuo, kad pereitą penktadienį išvaizda iš mokyklų 644 mokiniai. Ir gub. Harriman, ir majoras Wagner, ir auklėjimo įstaigos mano, kad juos reikia atiduoti į specialias mokyklas.

— New Yorke valstybėje einanti kova, kad nedirbanties būtų pakelta nedarbo pašalpa iš 36 dol. į 45 dol. už savaitę, eina prie galo.

— Šalčio banga, atėjusi iš Kanados, užšaldė ir New Yorką. Termometras rytą rodė 12 l., gi palyginus su Montrealiu būtų normalu ar net „šilta“, tačiau Floridai ir jos vasarotojams pridarė daug nuostolių ir jie bėgo bėgte iš ten. Šalčio aukų yra 51 visoj Amerikoje.

BAISIOS SNIEGO PŪGOS MONTREALYJE

Jos prasidėjo vasario 16 d. po 12 val. dieną ir tęsėsi visą pirmadienį. Jeigu žiemos pradžia Montrealy buvo visai plika ir retkarčiais pasirodęs sniegas tuojau nutirpdavo, tai pas kutiniu laiku sniego privertė nepaprastai daug — ligi 40 inčių storio klodą. Blogiausia, kad visą laiką laikosi šaltis, to dėl sniegas būrus kaip pelenai. Ši aplinkybė ypač nemaloni, kad esant vėjui susidaro didžiulės pūgos, kurios sniegą sunėša į dideles kalvas ir tuo paraližuoja susisiekimą. Vėjui pastiprėjant, susidaro tokios pūgos, kad už dviejų-trijų žingsnių jau nieko negalima matyti. Šios pūgos taip sutrikdė miesto susisiekimą, kad išsusos gatvės sustojo užkimštos masinomis, išklimpusiomis į sniegą, su kuriuo miesto gatvių valymo priemonės bejėgės kovoti. Tokio sniego užvertimo dar neteko čia matyti. Dėl sniego pūgų sutriko susisiekimas ir traukiniais ir lėktuvais.

● Tautinių šokių grupė ruošiasi koncertui, kuriame pasirodys dideliu sąstumu. ● Iš Lietuvos į Montrealį yra atvykusi moteris, kuri Lietuvą aplėdo tikrai prieš 2 mėnesius. Numatytas su ja pasikalbėjimas, kuris bus paskelbtas NL-je.

TAUTIECIAI SAUKIASI PAGALBOS

M. Riaukos žmona jau 8-ti metai ligoninėje, jis pats be darbis ir turi išiaikyti dar mažametį sūnų. Jo adresas: M. Riauka, 8240—9th Ave, Ville St. Michel, Montreal, P. Q.

P. ir E. Pliškevičiai atvyko iš Vokietijos, bet dabar nedarbo laikas. Jie prašo jiems pranešti kas žinotų kokį darbą. Jų adresas: 334 Emerald St. N., Hamilton, Ont.

P. L. B. SEIMAS

JAV lietuviškoje spaudoje plačiai rašoma PL B-nės seimo reikalais. Kaip šio didelio įvykio šeiminkai, sraipsnių autoriai daugiausia judina savo krašto bėdas, kelia klausimus, liečiančius daugiau specifišius JAV B-nės reikalus, be reikalingai eidami į ginčus su senomis amerikiečių organizacijomis, pirmoje eilėje ALT-u. Tačiau sraipsnių autoriai už miršta, kad be JAV atstovų, seime dalyvaus ir kitų kraštų LB delegatai (14 jų iš Kanados), todėl ką nors rašanti PL B seimo reikalais, reiktų neuž miršti ir svečių, kuriems atvykus į seimą, gausis beveik pusiausvyra tarp JAV dalies ir likusiųjų.

Atrodytų, kad Kanada stovi nuošaliau to didelio, 40 m. Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo sukakties proga, rengimo seimo. Tačiau taip nėra. P. L. B. seimo reikalai buvo gan plačiai išnagrinėti pereitų metų KT rudens ir pavasario sesijose, kalbama tuo reikalu valdybų posėdžiuose, organizacijų susirinkimuose (pav. Ha miltono socialdemokratų), pasuktingai savaitė to seimo organizacinio komiteto pirm. prel. J. Balkūno pranešimuose ir statan kandidatus iš Kanados į atstovų suvažiavimą New York.

Sprendžiant iš paskutinio prel. Balkūno pranešimo, atrodo, kad patiems posėdžiams yra skiriama per mažai laiko — tik dvi dienos — ketvirta dienis ir penktadienis, nes šešta dienis, kaip bankieto diena ir sekmadienis, kaip koncerto, pamaldų šv. Patriko katedroje, savaitė jau atpuola. Laiko yra per mažai, nors sprendi mui atskirų mūsų gyvenimo reikalų, bus sudarytos atskiros komisijos, kurios posėdžiaus ir padarys savo nutarimus. Šiaip ar taip, kiekvienas delegatas, vykdamas į seimą, pasisavi savaitę atostogų (o ne 3 — 4 dienas), o atvykę iš užjūrio mūsų broliai, nebėgs tuoj pat į namus. Tad kodėl negalima nuodugnai, nuo pat pirmadienio pradėti posėdžius? Juk turime tiek daug klausimų, kuriuos išsiaiškinti, tikrai dviejų dienų nepakanka.

Nors broliai amerikiečiai, savo straipsniuose skelbia, kad PLB seimas bus nepolitinis, tačiau jie apsirinka. Nepakaks vien tik liečiant išlaikymo klausimais kalbėtis, nes auto maiškai su tuo yra susijęs laisvimo ir vienybės klausimas. Jis bus iškeltas Kanados, Australijos, Vokietijos atstovų. Kodėl?

Laimingos yra JAV, turėdamos pas save VLIK'ą, LLK, ALT'ą, BALF'ą ir kt. organizacijas. Jos atlieka didelį darbą, nuimdamos nuo pečių liūto dalį naštos nuo JAV LB pečių. Tikrumoje, LB-nės tikslas, ją steigiant, buvo lietuvių išlaikymas emigracijoje. Bet gyvenimas padiktavo ką kita: Australijos, Kanados, Vokietijos, Italijos, Prancūzijos ir t. t. L. B-nės šiandien eina tuose kraštuose šalpos, kultūrinės ir politinės organizacijos darbas. Ir tas darbas dėl mūsų

veiksmų nesugyvenimo yra labai nedėkingas. Gal jis nesu prantamas vadovaujantiems asmenims, tačiau jį (nesugyvenimą) ant savo pečių jaučia pasiro organo organizacijos, ap. valdybos ir pačios LB. Užtenka iš eiti su nario mokesčio rinkimu, šalpos ar Tautos Fondo rinkliavomis per eilinių L. B-nės narių ir ne kartą išeiti tuščiomis, nes gaunamas atsakymas: „duočiau, jeigu jie (veiksmai) gerai sugyventų“. Ir kas dėl to nukentė? Tik mūsų seneliai, lietuviška mokykla, įvairūs fondai, lietuviškos radio programos. Juk yra faktas, kad T. Fondo pajamos Kanadoje sumažėjo beveik pusiau, o tokioje didelėje Toronto LB 40 m. LN atgavimo su kaktis, minima dviejose vietose. Nesutelpame net plačioje Kanadoje!

Ne vienas iš mūsų klausome televizijoje ar per radijo gražių ir gilių vorsk. F. Sheen kalbų. Kalėdų Dieną, kalbėdamas mas taikos klausimais jis pareiškė: „taika nebus surasta Jungtinėse Tautose — ji ateiti nuo mūsų pačių, visų šio pasaulio gyventojų“. Ar tie džiaiz negali būti pritaikyti PL B-nės suvažiavimui?

Visi norime vienybės, visi jos įieškome, tačiau nenusileidžiame vienas antram dėl nesminių klausimų, daugiau savo asmeniško užsispyrimo. Daugumas LB seimo atstovų bus žmonės, kurie dirba patį juodžiausią darbą savo krašte ar apylinkėje. Jie geriausiai jaučią tą pulsuojančią tremties lietuvių kraują, jie geriausiai šiuo užkalkėjusių kraujagyslių vietos, jas jie turi teisę operuoti, nes yra įgaliojti placiųjį tremties masių: fabriky darbininkų, ūkininkų, studentijos ir t. t., kuri pagal savo išgales au koja pinigus, savo darbu, remia mūsų laisvinimo kovą ir sprendžia lietuviybės išlaikymo problemas.

Ir vaistai nuo lieuviškos sklerozės turi būti rugsėjo mėn. surasti, pradedant nuo mūsų vadovaujantių veiksmų reformos, ne griežtoje formoje, daugiau švelnioje. Rodos Kanados KT pavasario sesijoje, tuo reikalu klbėjo Iz. Matusevičiūtė, J. Kardelis ir kt. Tačiau galutinio sprendimo neprieita. Man atrodo, kad PLB seime negalima bus uždengti protokolų knygu iki sekančio suvažiavimo, bet prie to darbo eiti tie siog padariusi nutarimus. O pirmas oks žingsnis būtų trans fūzija naujo kraujo.

Keistai ir nesuprantamai atrod darbininkui po 40 m. ap leisti fabriky, tą pačią vietą prie mašinos, kurioje jis išstovėjo pusę savo amžiaus. Tačiau gyvenimas to reikalauja! Jo vietą stovja naujas, jaunas žmogus, įneša prie darbo mašinos nauju patobulinimu, be abejo ne iš karto, bet susipažinęs su visu mechanizmu. Kodėl panašiai negalima būtų padelgti su mūsų veiksmiais, pasiskirais asmenimis, kurių asmeniška ma yra dar atsineštos į mūsų veiksmius caro revoliucijos ar N. L. gyvenimo įvykių rai

„LITO“ susirinkimas

Malonu pranešti, kad Mont realio „Litas“ tampa viena stipriausių ir rimčiausių organizacijų, kurios ir susirinkimai yra gausūs ir rimti.

Metinis susirinkimas, sekma dienį, buvo labai gražus, dalyvavo 90 narių ir kiek svečių.

„Lito“ pirm. A. Norkeliūnas, tolerantiškai vedęs susirinkimą, leido visiems nariams išsikalbėti ir išsiaiškinti visus rūpimus klausimus. Atidarius susirinkimą ir išrinkus mandatu komisiją (S. Kęsgaila, J. Jurėnas, P. Čipkus), sekr. P. Rudinskas paskeitė praėjusio mėnesinio susirinkimo protokola, kuris priimtas be pataisų.

V-bos pirm. A. Norkeliūnas pranešė, kad per metus buvo 10 posėdžių; pasikeitė 3 sekretoriai; naujų narių įstoje 82 ir dabar iš viso yra 306. Pirm. ir sekr. dalyvavo Credit Union League Montreal Chapter steigiamajame sus-me ir A. Norkeliūnas tapo išrinktas į v-bą. Bankas įsigijo nedegamą spin tų, kur laikomi svarbius dokumentai ir pinigai, nors didieji laikomi Provincial Bank of Canada. Baigdamas pranešimą, pirm. pastebėjo, kad visi mont

dos!?

Kodėl į mūsų gyvenimą, neįtraukti besimokantios studentijos, ar jau baigusius mokslus šiame kontinate, gerai susipažinusius su aplinkuma, sudariusius pažintis su politikais, universitetų profesoriais?

Gal kiek per skaudžiai pasi elgė Amerikos Lietuvių Studentų S-ga, nepasijudama po savo suvažiavimo sveikinimo VLIK'ui. Ar tai buvo padaryta sąmoningai, norint atkreipti dėmesį mūsų viršūnėms, ar tiesiog užmirštant. Sunku pasakyti. Tačiau pats kasnis pa lieka labai neskanus, ypač gautas nuo mūsų atžalyno, į kurį dedame tiek daug vilčių.

Su viltimi žiūrime į lietuviškus įvykius vasaros metu JAV. Nėra ko bijoti (kaip pav. detroitietis p. V. Kutkus) „konkurencijos“ ALT'o ir PLB seimuose. Tegul juos šaukia ir BALFas ir ALTas ir SLA ir LB. Juk juose bus aptariami lietuviški reikalai. Ir tikiu, kad visi pasaulio lietuviai džiaugtųsi, jeigu kiekviename seime - kongrese, dalyvautų tu didelių organizacijų atstovai. O Pasaulio Lietuvių B-nės seimas tuomet galėtų būti mūsų vienybės apkarūnavimu. Ir to linkime iš visos širdies.

Ir dar mažą pastabą. Galvo jama PL B-nės valdybą — sekretoriatą, sudaryti tik iš JAV atstovų. Kodėl nesujungti su kaimynine Kanada? Čia pat sienos randasi didelė Detroito kolonija, kiek toliau Clevelando. Prie šių dienų susisiekimo, kanadiečiams nesunku yra pasiekti tuos miestus. O valdyba, sudaryta iš dviejų kraštų atstovų, turėtų dar daugiau orumo viso pasaulio lietuvių akyse.

K. Baronas.

realiečiai jau pamatė ir įsitikina, kad Litas yra rimta ir nau dinga organizacija, todėl vis didesnis skaičius žmonių stonariais, todėl bankas augs. Pirm. tiki, kad bankas susilauks daug didesnio tautiečių dėmesio ir atneš dar didesnę viseims naudą.

Banko vedėjas D. Jurkus pranešė apie banko apyvartą ir balansą ir plačiau viską pa aiškino. Jis, be ko kita, konstatavo, kad banko indėliai apdrausti visu šimtu procentų ir tas draudimas siekia milijoną dolerių, todėl nė vienas centas ir jokių atvejų negali prapulti. Jis taip gi prabrėžė, kad Mont realio „Litas“ už paskolas ima mažiausius procentus, nes Toronto „Parama“ ima 9% ir Hamiltono „Talka“ ima 10%, o „Litas“ teima tiktai 8, beto, Litas visus narius apdraudžia iki 1000 dol.

Kredito kom. pirm. J. Juške vičius trumpai pranešė, kad visi paskolos prašymai patenkinti ir visi skolininkai gražiai atsilygino. Didžiausia paskolos suma 5.000 dol. ir mažiau sia 100 dol.

Rev. kom. pirm. inž. J. Bulota plačiai aptarė revizijos tykslą ir konstatavo, kad visas banko vedama tvarkingai ir sąžiningai, be mažiausio šesėlio ir viskas dirbama mokamai, nes tai yra darbas specialisto bankininko (p. Jurkaus). Kredito komisija taip pat pareigas atlikusi be priekaištų, todėl bankas neturėjo jokių nuostolių ir nemalonumų. Visi skolininkai gražiai atsiskaitė.

Banko Direktorius D. Jurkus pranešė, kad pelnas taip paskirstytas: indėlininkams po 4,25% — 3.770.49; skolintojams gražinta 5% nuo įmokėtų palūkanų — 358.15; atsargos kapitalui padidinti 700.00; ved. už balansą 200.00; kultūros ir šalpos reikalams 300.00. (Taut. šok. 50.00, sportui 50.00 B-nės meno ansambliui 50.00, šeštad. mok. 50.00, Lit. kurs. 25.00, šalpai 25.00, vaikų darž. 25.00, Vasario 16 gimnazijai 25.00) ir pelno likutis — 286.07. P. Jurkus taipgi pranešė, kad 1958 m. numato ma 175.000 apyvarta, pajamų 11.855, išlaidų 3.375, pelno 8.480 dol.

Apsykaita patvirtinta, sąmata priimta ir valdomiesiems or ganams išreikšta padėka už gerą darbą.

Naujon v-bon išrinkti: D. Jurkus, P. Rudinskas, J. Bulota ir P. Lukoševičius; kred. kom. — J. Juškevičius, J. Skučekas; rev. kom. — P. Povilaitis ir p. Staškevičius.

Klausimų ir sumanymų eilėje buvo plačiau pasisakyta apie priemones padidinti banko narių skaičių, apie čekių operacijas ir kita. Nutarta, kad visi nariai, suprasdami banko naudingumą, prisidėtų prie jo augimo — įnešant daugiau indelių ir pajieškant daugiau narių.

Susirinkimas praėjo gražiai

Laiškai Redakcijai

Didžiai Gerbiamas Ponas „Nepriklausomos Lietuvos“ Redaktoriau,

„Nepr. Liet.“ 49 N. atspausdintas Lietuvos Teisininkų Draugijos Centro Valdybos straipsnis dėl Lietuvos teismų. Kadangi tame straipsnyje daromas man užmetimas neva dėl nevisai tikslių faktų nušvitimo, tai prašau neatsisakyti patalpinti galimai artimesnia me „Neprikl. Lietuvos“ numeryje mano tai Draugijai atsakymą, kurio nuorašą prie šio pridedu.

Reiškiu augštą pagarbą
K. Žukas.

Augštai Gerbiamas Ponas Lietuvos Teisininkų Draugijos Pirmiminke.

„Teisininkų Žinių“ 21-22 N tilpo Lietuvos Teisininkų Draugijos Centro Valdybos pasisakymas dėl priekaištų nepriklausomos Lietuvos teismams. Šis pasisakymas ištisai buvo perspausdintas „Nepriklausomoje Lietuvoje“ 49 N ir komentuojamas kituose spaudos organuose.

Kadangi šitime Centro Valdybos pasisakyme išreikšta abejonė dėl mano išdėstytų faktų ir išvadų patikimumo bei teisingumo, tai aš randu reikala kreiptis į Centro Valdybą, prašydamas išsklaidyti mano kaikiurias abejones. Jei aš būsiu įtikintas savo ankstyvesnių išvadų klaidingume, tai rasiu savyje tiek drąsos viešai spaudoje tas savo klaidas ataisyti.

Kalbėsiu konkrečiai. Marijampolė 1919 metai. Ponia K., Raudonojo Kryžiaus skyriaus pirmininke, teisėjo žmona, masiška pardavinėjo į šalį prisijustus jai dėl įteikimo kariuomenei amerikoniškus miltus, audeklus ir tabaką. Iš audeklo siuvo savo dukterim kraitį ir net kratos metu užtikome siuvėją prie dukterų kraičio. Ponia K., mano parėdymu, su skandalu ginkluoti kareiviai per visą miestą nuga beno į karišką daboklę, iš kur po kelių dienų ją perėmė Apygardos teismas. Bylos nagrinėjimo nebuvo. Ponia K. daugiau nenukentėjo.

Ar buvo šaukiamas pas teismo tardytoją ir į bylos nagrinėjimą šios skandalingos bylos iniciatorius, atseit aš? Ne, nebuvo. Kodėl?

Jei p. K. pasirodė „visai nekaltai“ ir buvo mano „neteisingai“ apkaltinta, tai ar jai buvo gražintos visos teisės, būtent Raud. Kryžiaus skyriaus pirminkavimas? Ne, nebuvo. Kodėl?

Ar buvo p. K. gražintas vis atimtas kratos metu turitai? Ne, nebuvo. Kodėl?

Ar buvo patrauktas atsako

ir darbingai. Nariai dar buvo pavaišinti.

Įdomu, kad dabar banko nariai taip pasiskirsto pagal indelius: po 5.00—15; 5—10.00—29; 10—20.00 — 50; 20—100.00 — 92; 100—500.00—54; 500—1000.00 — 19; 1000—5000.00 — 37; per 5000.00 — 2.

Bendrai, narių skaičius pastoviai auga, auga ir indelių dydis. Visi tautiečiai kviečiami dėtis į banką.

J. K.

mybėn tas asmuo, kuris „ne pamatuotai“ apkaltino „nekal tų“ ponį K., atseit aš, ir „neteisetai“ kalino ją karineje daboklėje? Ne, nebuvo. Kodėl? Einame prie sekancio mano „neteisingo“ nušvietimo punkto.

1921 m. pradžia. Užsienio Reikalų ministeris dr. Purickis išako valdininkei, p. Tūbelienai (dabar gyvena Washingtone), užantspauduoti 13 lagaminų su aiškia kontrabanda. Poni aTūbelienė atsako. Antspaudus uždėda pats ministras. Kitą dieną kurjeris Skrininkovas su tais lagaminais mano parėdymu areštuojamas ir iškelionė gražinamas Kaunan. Antspaudai aptplėšiami. Tenai per 100 pavadinimų medikamentų ir medicinos instrumentų. Areštuotas Skrininkovas ir visi „diplomatiniai paketai“ perduodami teismo žinion.

Ar buvo teismo užklaustas to skandalo vykdytojas, pulk. Žukas, kokių pagrindu jis šitą darė? Ne, nebuvo. Kodėl?

Skrinnikovas paleistas ir su per nauju užantspauduotais lagaminais išvažiavo į Maskvą. Ar teismas pranešė savo tokia sprendimo motyvus? Ne, neprenesė. Kodėl?

Jei Skrinnikovas su visais „diplomatiniiais paketais“ laisvai išvažiavo į Maskvą, tai ar buvo patrauktas atsakomybėn tas asmuo, atseit aš, kuris „neteisetai“ atėmė laisvę tarnybi niam pareigūnui? Ne, nebuvo. Kodėl?

Einame prie sekancio punkto, dr. Purickio bylos.

Jei dr. Purickis, kaip savo pasisakyme Liet. Teis. D-jos Centro Valdyba teigia, buvo išteisintas, tai ar buvo gražinti jam sulaikyti 3 vagonai sacharino ir kitų prekių, kurių tuometinė vertė buvo keli milijonai markių? Ne, nebuvo. Kodėl?

Ar buvo patrauktas atsako mybėn pulk. Žukas, „visai ne pamatuotai“ apsmelkęs ir įžeidęs vieną augščiausią krašto pareigūnų — Užsienio Reikalų ministerį, kuris pasirodė buvęs „visai nekaltas“ ir išteisintas? Ne, nebuvo. Kodėl?

Nesu teisdarystės žinovas. Man rods, kad teismų valstybės gynėjų pareiga netik kal tinti žmones per teismo nagrinėjimą, bet ir prižiūrėti, kad valstybei, arba ir atskiriems piliečiams nebūtų kieno nors daroma skriauda, arba netei singumas.

1919 — 21 m. atsirado žmogus, kuris atimdavo laisvę piliečiams, netgi pareigūnams, sulaukydavo svetimą turtą „šmeiždavo“ „nekalčius“ žmones, net ir augščiausius krašto pareigūnus.

Ar gi atitinkami valstybės gynėjai nerado reikalo atkreipti dėmesį į tokius gyvenimo ne normalumus ir tą žmogų patraukti atsakomybėn, kaip šmeižiką, savvaliautoją, o gal net ir maniją? Jie šito nepadarė. Kodėl?

Aš būčiau labai dėkingas Liet. Teis. D-jos Centro Valdybai, kad mano šias abejones išsklaidytų ir paskelbtų „Teisininkų Žinių“ viename dis. Visi tautiečiai kviečiami dėtis į banką.

Nukelta į 6-tą psl.

Dr. Roman Pniewski
Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK AVE, MONTREAL. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

TAUPLYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve
„LITAS“
Santautos pilnai apdraustos Paskolos lengvai ir greitai duodamos betkokiam geram tikslui.
Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.
„Litas“ veikia sekmadieniais 11-1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.
Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120

Vaistai į Lietuvą,
LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ IR KITUS SOVIETŲ KRASTUS
per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.
Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.
Siunčiame įvairiausių vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvinimo mašinas, akordeonus, dviiračius, maistą ir tt.
Užsakymai iš kitur priimami pašta.
Siuntiniai pilnai apdrausti.
Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI-LAMY, INC
PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dury, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Studio de Luxe Dry Cleaners
117 — 6th AVENUE, LACHINE
Lietuviams nuolaida.
Sav.: P. RUTKAUSKAS.
ME7-6727

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE
BALTIC
Daromos įvairios dury, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8-0162.
PO 7-0211 Office: 727 Argyle
PO 7-0311 VERDUN
VERDUN COAL Reg'd.
Gerard Viau, sav.
ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

Vladas Puškorius mirė

Lietuvius pasiekė liūdna žinia, kad Athol, Mass., USA netikėtai mirė lietuvių parapijos vargoninkas Vladas Puškorius, plačiosios lietuvių publikos žinomas kaip populiarius operos solistas ir tikrai kietas žemaitis.

Vladas Puškorius yra Pa langiški. Nedaug yra žmonių, kurie taip karštai mylėtų savo gimtinę, kaip velionis. Palan ga jam buvo ne tik tai gimtinė, bet ir pasididžiavimas. Lietu vos nepriklausomybės laikais jis dirbo Kaune Valstybės teatre, kur buvo vienu populia riausių operos solistų. Bet sa vo siela visą laiką gyveno Pa langyje, kurion skubėjo kiek vieną laisvą dieną.

Ne mažiau jis mylėjo žemai čius ir jais taip pat, kaip ir Pa langa, didžiavosi. Daugelis pa stebėdavo, kad ir operoje, kur buvo reikalaujama svari lietu vių kalba, Vl. Puškorius daž nai pažemaičiuodavo. Tai jis darė ne klupdamas, bet sąmo ningai. O kas tikrai su juo tu rėjo kokių reikalų, visi turėjo įsitikinti, kad jis yra žemaitis, nes ir kalbėdavo ir laiškus ra šydavo tiktai žemaitiškai.

Bet jis savo siela buvo tik ras muzikas, ir muziką mylėjo daugiau už viską. Baigęs Lie tuvos valstybinį konservatori jį, jis tuo nesitenkino ir nuolat muzika domėjosi, gilino žinias ir buvo tikrai apsišvietęs muzi kas, ne paviršutiniškas, ne di letantiškas dainininkas, kaip kankurie pasitenkinę viena siau ra savo specialybe.

Vl. Puškorius buvo didžiai muzikali asmenybė. Jeigu dėl balsinių savybių operoje jis tik tai keliose operose (Sevilijos Kirpikė, Don Paskalyje, Car Saltane) turėjo didelės roles, tai veik nebuvo operos, kurio je jis nedalyvautų. Tokia rolė operoje yra nelengva, nes daž nai mažos rolės, muzikalinii, ritminiu atžvilgiu, sunkesnės už dides. Operos solistas Vl. Puškorius visada būdavo savo rolių augštumoje ir jam neat sitikdavo jokių liapsusų, jokių praleidimų, jokių trūkumų. Di delis įgimtas muzikalumas ir rimtas muzikinis pasiruošimas jį tvirtai laikė pasaulimo ir muzikos meilės augštumoje. Kaip aktorius, turėjo žymių gabumų, todėl jo rolės visada publikai buvo patrauklios.

VI. Puškoriumi atiteko ir isto rinė Tremties Operos rolė, lai kinai gyvenant Vokietijoje, — jis buvo žavus Don Bartolo Rossini operoje „Sevilijos Kir pėjas“. Greta to, jis tremtinių parapijose dažnai buvo vargo nininkas, chorvedys.

Emigravęs į Ameriką, vien tiktai vargoninkavo. Athol'o parapija ir jos klebonu buvo patenkintas. Dažnai prisimin davo ir reikė pasitenkinimą, kad Athol'e jis turi labai geras sąlygas — labai tolerantiską kleboną, labai gerus parapijie čius. Pats būdamas humanis tas, jautraus ir švelnaus būdo, tauris ir kilnus džentelmenas, Athol'e jis jautėsi laimingas, — todėl perskubiai jį pasiėmė mir tis. Didelis lietuviškajai bend ruomenei nuostolis netekus augštai kultūringo žmogaus, o NL netekus dar gero prenu meratoriaus ir nuosirdaus rė mėjo.

Gyvenęs vienoje tremties stovykloje, Dr. Br. Mickevi čius atsiuntė sekančias apie paskutines velionies gyvenimo valandas ir laidotuves eilutes: „Nepriklausomas Lietuvos Operos dainininkas Vladas Puškorius, sunkiai sirgęs pe reitų metų žiemą, sveikatos ne beatgavo, tačiau buvo kantrus ir blogėjančia sveikata savo bi čiuiliams ir draugams nesiskun dė. Žemaitišku išvermingumu atlikinėjo vargonininko parei gas liet. kat. bažnyčioje, At hol, Mass., Vargoninkavo dar š. m. sausio 26 d., gį sekančią dieną popiet mirė plačių užde gimu, eidamas 65 amžiaus me tus.

Sausio 30 d. pamaldose už a. a. Vladą Puškorį giedojo iš Worcesterio, Mass., atvykęs Nepriklausomos Lietuvos Ope ros solistas I. Nauragis. Po to velionis buvo pervežtas į Bro ckoną, Mass., kur gyvena a. a. Vlado Puškoriaus sesuo su savo vaikais, ir čia buvo palai dotas. Iš Bostono su velioniu atsisveikinti buvo nuvykę: kun. kleb. Virmauskis, daili ninkas Andriūšis, „LE“ leidė jas J. KAPOČIUS su žmona, St. Santvaras ir dr. Br. Mickevi čius. Stasys Santvaras bičiuilių ir draugų vardu su velioniu jautriai žodžiu atsisveikino, pr simindamas bendrai praleistas valandas su a. a. Vladu Puško riu Kaune ir Palangoje“.

KULTŪRINĖ KRONIKA

TRUPUTIS LIETUVOS POETŲ PASISAKYMŲ

Lietuvos rašytojų s-gos orga nas „Pergalė“ atspausdino pluoštą eilėraščių. Kai kuriuo se eilėraščiuose jausti pesimiz mas. Pavyzdžiui, „Pergalės“ duodamas Vilijos Sulcaites ei lėrašties „Kada nesijauti laimin gas“. Čia yra tokių posmų:

„Ir visa, kuo lig šiol gyventa Tu pasvarstai ir apmąstai — Suniekini kas buvo šventa, Ir nieko prieky nematai. Darbai, kurie tau džiaugsma teikė, Atrodo niekam neverti... Likimą pikta tu prakeiki Todėl, kad džiaugiasi kiti...“

Sovietiniais laikais išaugęs ir pradėjęs pasireikšti literatū roje poetas J. Marcinkevičius, premijuotas už poemą „Dvide šimtas pavasaris“, šitaip apie partizanus eiliuoja:

„Miškely gulim mudu du Širdis krūtinėj beldžias. Naktis rami. Tylu, glūdu, O jis, girdžiu, sau meldžias. Pabaigęs priduria karštai. Paglosto beržo žievę: — Atleisk man, Viešpatie, už tai. Neteisk manęs, o Dieve! — Girdėt — artėja traukinys. Jis padeda rožančių Ir atsėdusęs traukia jis Granatą iš už ančio...“

Apie studentus, besilankan čius Gedimino kalne Vilniuje, Marcinkevičius pasakoja „Nusitvėrusi alkūnės Irena sulaiškė jį: Šitie akmenys žili, Samanotos sienos šitos Ir lietaus praplautos plytos — Kiek jos matė, kiek matys! Šičia — mūsų praeitis. Kur jinai — garsi, didinga? Viskas žuvo, viskas dingo. Uždrausta nūnai deja, Net kalbėti apie ją... Simas garsiai atsiduso: Bet jinai visviena mūsų. Ir dėl šitos praeties Kartais nesmagiai jauties.“

Lietuvos artistų šeimai, VI. Puškoriaus seseriai: Athol kle bonui ir parapijietiams, nete kusiems kolegoms, giminaičio, gero žmogaus, jautraus muzi ko, nuoširdi užuojauta, o ve lionio pelenams — pasiekti laisvos tėvynės — mylimos Pa langos kopas. J. Kardelis.

Rodos buvo neblogiausia, O kada kas nors paklausia, Kaip įvyko tai ir tai, Gerą valandą mąstai, Kas tau galima, kas leista, Kaip marksizmas moko — keista!

Vis tik gera ir smagu, Kad randi minties draugų“. Poetas atpasakoja žodžius bernelio, kuriam jo mergaitė lietuvaite pasisakė, kad maiti nanti pabėgusį rusų belaisvį:

„Šis tiesiog — akis į akį Apšaukė bolševike. Tepastimpa sau miške Atėjūnas neprašytas. Kas gi tau ruselis šitas? Dėdė, pusbrolis ar kas? Ir susitepei rankas... Dar piniesi man ant tako...“

ISEJO LABAI IDOMŲ ATSIMINIMAI

Amerikos Lietuvių Socialde mokratų Sąjungos Literatūros Fondo lėšomis New Yorke iš leistas pirmas Prof. Stepono Kairio atsiminimų tomas, pa vadintas LIETUVA BUDO, apimęs dvi knygas: I. Vaiko ir jaunystės atsiminimai ir II. Kas buvo Lietuva. Knyga, išiš ta kietais viršeliais, turi 416 puslapių. Kaina 5.50.

Atsiminimai siekia iki 1905 metų. Jų įvardijimas rodo jų turinio apimtį. Tai yra labai įdomi ir svarbi, dokumentinės vertės, medžiaga lietuvių tau tos istorijai.

Zinant, kad autorius yra žo džio meistras, gabus literatas ir kalbėtojas, yra aišku, kad atsiminimai parašyti itin gyva ir vaizdžia kalba. Be to, žina nt, kad jis yra vienas žymiųjų socialdemokratų, galima su prasti, kad įvykių aprašymas ir faktų nušvietimas yra pada rytas tam tikru ideologiniu po žiūriu, kurio autorius ir nesle pia.

Atsiminimuose daug faktų, daug dokumentinės medžia gos, daug pavardžių. Leidinys vertas kiekvieno kultūrininko susidomėjimo. Autorius mini Dr. K. Griniaus, Prof. M. Bir žiškos atsiminimus, kurie lie čia maždaug vieną ir tą patį laikotarpį ir yra tarp savęs su sije.

Montrealyje kol kas Prof. S. Kairio atsiminimus galima

Lietuvos nuostolis- Amerikos laimėjimas

Tokia antrašte amerikiečių spauda pasitiko mūsų grafiku parodą Milwaukee, Wisconsin. Milwaukee miestas turi arti miliono gyventojų, du univer sitetu, dvi meno mokyklas, muzėjų, teatrą ir laikomas vie nu iš kultūros centrų.

Šią parodą ruošė Internatio nal Institutas su Lietuvių Dai lės Institutu. Organizacinius reikalus Milwaukeeje tvarkė Leonardas Dargis.

Žemiau duodame amerikie čių meno kritikų vertinimus. „Milwaukee Sentinel“, Arts and Artists skyriuje, savo re cenziją užvardinusi Lithua nia's Loss, America's Gain, Margaret Fish rašo:

„Kaip žymiai mūsų kultūra praturtino po antrojo pasauli nio karo pas mus atbėgę meno talentai, liudija lietuvių daili ninkų gausūs medžio raižiniai ir litografijos, kurie bus išsta tyti International Institute.“

Penki iš septynių dailininkų gyvena JAV, vienas Kanadoje ir vienas Paryžiuje. Paskutiny sis, Vytautas Kasulis, gyvena ir dirba Paryžiuje, kur jis yra pasiekęs tarptautinio garso. Kaip tik dabar JAV kolekto riai ir kritikai nekantriai lau kia jo individualios parodos, kurią jis turės Hammer Galeri joje, New Yorko mieste.

Jo darbai, kaip parodo keli jo pavyzdžiai, kurie bus išsta tyti Institute, yra didžiai so fistiniai ir impresionizmo tēsi nys. Spalvota litografija „Mu zikantai“ yra jautriai impresio

gauti pas J. Bakanavičių, 689 Beatty Ave, Verdun. Beatty Ave, Verdun ir N. Lie tuvos redakcijoje.

NAUJAS ROMANO LAUREATAS

„Draugo“ vardu įteikta An e lės ir Jono Andrulijų 1000 dole rių premija šiemet atiteko nau jam rašytojui Jeronimui Igna toniui.

Naujasis laureatas profesija yra mokytojas, dabar gyvenęs bei dirbęs viename Čikagos fab rikų ir dalyvaujęs Dainavos ansambylėje, nes turįs sodrų balsą. Jo romanas „Ir nevesk į pagunda“ nagrinėja temą iš mokytojų gyvenimo.

mistinė — fleitininko, bubnin in ko ir šokėjo, juokdarius kostiu muose, studija turi švelnius pa stelinius perėjimus ir efektin gai iššaukia siela sukrečiančią misteriską notaiką.

Nežiūrint sofiistiskumo, Ka siulio darbuose yra gilus liūde sys ir didingumas — ypaty bės, kurios dominuoja parodo je, apimančioje apie 60 grafi kos darbų, kuriuos surinko lie tuvis dailininkas A. Valeška (dabar gyvenęs Chicagoje) kilnojamos parodomis.

Gaivinantis jausmas ypaciai gyvas Viktoro Petravičiaus darbuose, kuris šiam recenzen tui geriausiai patinka iš visu septynių dalyvaujančių šioje grupėje.

P. Petravičiaus darbai sėk mingai įauga giliai religinga, primityviai pieštą senovės že maičių medžio raižytojo meną su šiandieninio meno bendrais reikalavimais. Jo medžio raiži nys „Mano krašte“ yra toks at kastas folkloro turmas, apie ku rį nesuspajūsojeji su juo (kaip aš) gali tik spėlioti. Bet jo technika, jo linijos ir kompo zicijos tikrumu, jo juodųjų plo kštumų giluma — galima tuo jau pat žavėtis.

Alfonzas Dargis, kaip ir Ka siulis, daugiau įtakos turėjo iš moderniųjų atstovų, jo (Dar gio) atveju — kubistų ir žais mingų imagistų. Jo medžio rai žinys „Mergytė ir jautis“ pa našus į Miro, bet daug artimes nės realybės panašumui, o jo „Gatvės mušikantas“, „Mer gaitė“ ir „Kompozicija“ yra ekspresionistiniai spalvose ir dekoratyviai kubistiniais dvi did meninėje kompozicijoje. Po no Dargio dažai yra tiršti ir turi puikią faktūrą. Aš manau, ar tik jie nebus speciali dažų rūšis, kurią jis išvystė šiam spe cialiam vartojimui.

Šie dailininkai, visi be išim ties, yra tobuliausi grafikos technikos meistrai. Tas taip pat, pagal Leonardą Dargį, kuris yra čia įsteigto Ameri kos lietuvių Bendruomenės Milwaukee's skyriaus pirmin in kas, sutampa su lietuvių pra eities grafikos tradicija. Straipsnis iliustruotas Petra vičiaus „Mano krašte“ ir Dar Nukelta į 5-tą pusl.

V. MYKOLAITIS-PUTINAS ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DEL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

18.

Lydiškių kaimo vyrai ir moterys prie Želvio ežerėlio dir bo ligi šeštadienio vakaro. Visa pieva buvo nušienauta, šienas pasidalintas, dalis suvežta į daržines, dalis sukrauta į kupetas. Dar vienas svarbus metų darbas buvo baigtas laimingai.

Šeštadienio vakarą Petras, grįžęs su dėde namo, rado ne tikėtą svečių: atvažiavo brolis Vincas. Tarsi koks blogas nu jautimas dilgtelėjo Petriui į širdį, pamačius brolių. O, rodos, džiugantis būtų reikėję. Per vakarienę pasakojo Vincas savo krašto naujienas. Įdomiausia iš jų buvo ta, kad iš Varšuvos parvažiavo Skrodschio dukutė Jadvyga. Jai parvažiavus, laži ninkų buitis kiek palengvėjo. Lažo eina vėl tik keturias die nas per savaitę. Sužmoniškejo prievaizdas, tįjūnas, vaitas. Plakimų dabar negirdėti, bet plinta gandai, kad Skrodschis vis dėlto ketinąs nuvaryti šilėniečius nuo žemės.

Pasakojo Vincas ir apie atsitikimą karčiamaoje, kai Pra naitis su razbainikais surakino į rekrutų kaladę du dvariškius, žandarą ir policininką. Visa dėdės šeima šiuo atsitikimu ne paprastai susidomėjo. Pats dėdė smulkiai iškamtinėjo Vin cą, kaip ten viskas toje karčiamaoje įvyko ir kas per vienas tas Pranaitis. Išklauses visa, dėdė, degdamas užgesusią pypkę, pradėjo naują kalbą:

— Tas jūsų Pranaitis tai man labai primena Girdvinį, Šal kų ir Ruginį.

Petras su Vincu gal dar labiau susidomėjo šiais trimis, negu dėdė Pranaičiu.

— Kas tai per vieni, dėdė? Papasakok, — prašė abudu broliai.

— Bus jau gal dvidešimt metų, o gal ir daugiau, — ėmė pasakoti dėdė, papsėdamas pypkę. — Atsirado trys smarkūs vyrukai. Net nepasakysiu kuriam paviete. Visur jie maišėsi. Šiandien čia, o po savaitės, klausyk, apie Šiaulius jų būta. O dar po savaitės išgirsi žmones kalbant, kad Girdvainis, Šalkus ir Ruginis jau apie Raseinius poną nuplakę. Kiti vėl pasako — apie Ukmergę juos matę. Girdėjo apie juos ir Žemaičiai. — Poną nuplakę? — lyg gerai nenugirdęs, klausė Vin cas.

— Taigi, kad poną, — patvirtino dėdė. — Dėl to jie ir garsūs pasidarė. Jei ponas kur nors perdaug piktas, žmones nekaltai kotavoja, žiūrėk, kurią naktį ir apspis Girdvainis, Šalkus ir Ruginis su savo vyrūkais rūmus, suris poną, atskai tys jam dekretą, paguldys ant žemės ir įkrės tiek rykščių ir

bizūnų, kiek jis mėgdavo krėsti savo baudžiauninkams. Kar tais dar ir pinigų išreikalaudavau.

— Ot, kad taip Skrodschiui! — sušuko Vincas, trindamas rankas.

— Ponas — tai ne muzikas, — kalbėjo toliau dėdė. — Ne ponui tiek rykščių pakelti. Būdavo, kad nuplaktas ir dūsią Dievui atiduoda.

Petriui rūpėjo daugiau sužinoti, kas jie per vieni buvo, tie trys drąsuoliai — bernai? Bet dėdė nieko tikro apie juos pa sakyti negalėjo.

— Sako, buvę iš baudžiauninkų, bet išsipirkę ir net tur tingi pasidarę. Jiems patiems, sako nieko nereikėję. Būtų gražiai gyvenę, ir visko jiems būtų užtekę. Bet pagailę, mat, jiems nekaltų žmonių, tai ir sumanę ponus pamokyti. Kur tu čia pamokysi ponus, kad su jais valdžia — policija ir vais kas, — baigė dėdė krėsdamas iš pypkės pelenus.

— Tai kaip išėjo tiems vyrūkams? — parūpo Petriui.

— Kaip išėjo, sakai? Blogai išėjo. Apsupo juos ir jų būrį policija su vaisku, kas pabėgo, kas ne, o jie visi trys pa kliuvo, nabagai. Nuvežė juos, sako, surakinę į Kauną, teisė kaip žmogžudžius, vieni sako — sušaudė, kiti sako — pakorė. Ar ne tas pats galas... — baigė dėdė ir įsikišo pypkę į kiše nių — ženklas, kad kalbos šį vakarą baigtos.

Bet Petrą regimai sujaudino tas pasakojimas apie bau džiauninkų užtarėjus.

— Dėdė, ir dabar tokių pasitaiko, — bandė jis pratęsti tą kalbą. — Girdėjau pasakojant, kad Žemaitijoje atsiradęs toks Blinda. Jis taip pat su savo razbainikais plėšia dvarus ir baudžia ponus. Iš turtuolių atima, o vargšams atiduoda.

— Girdėjau, — patvirtino dėdė. — Žmonės, sako, jį va dina svieto lygintoju. Kad jis prieš ponus eina, tai gerai. Per daug jau nori apžergti ponai! Bet visus kur tu čia sulyginsi! Nelygu galva, nelygu turtas. Ne kiekvienam ir Dievas pa deda. Blogai baigs ir Blinda. Kulka krūtinėn arba kilpa ant kaklo.

Dėdė pakilo nuo suolo, rengdamasis išėiti, bet staiga nau ja mintis, matyti, atėjo jam į galvą. Jis apžvelgė abu brolius ir, tarsi nenoromis, paklausė: — Judu pažįstate tą Pranaitį?

— Kur nepažinsim! Gi, mat, iš gretimo kaimo. Dažnai susitikdavom, draugai buvom nuo mažų dienų.

— Na, na, žiūrėkit, — numykė dėdė. — Kad tik jį kokią bedą neįklūtumėt... Jeigu jau ir šiandien atsiranda tokių drąsuolių, tai galime visko sulaukti, — mislingai samprotavo oėdė.

Jam jau nekartą buvo kilęs įtarimas, kad ne iš gero Pet ras atsibastė čia į Lydiškes ir pas jį bernauja. Dabar štai ir antras staiga atsirado, ir iš akių matyti, kad šis taip pat su koku neapaprastu reikalu. Bet buvo jau vėlus laikas, dėdėnė

LIETUVIŲ NAMAI HAMILTONE IŠ KING GATVĖS — VAIZDAS ŽIŪRINTIŠ VAKARŲ PUSĖS. Foto Alb. Jūraičio.

LIETUVIŲ NAMŲ HAMILTONE FASADAS Į KING GATVĘ. Foto Alb. Jūraičio.

HAMILTON

UZPIRKIEJI HAMILTONO LIETUVIŲ NAMAI.

„Čia, pačioje Hamiltono širdyje, pagrindinių, King ir Main gatvių sankryžoje, bus maža Lietuva!“

NF v-bos narys Ant. Šimkevičius.

Prieš dvejus metus, kas buvome anuomet Bendr. V-bos susirinkime, dar prisimename, kad jis buvo šauktas apsvaiginti Lietuvių Namų įsigijimo reikalus ir taip pat prisimename, kad jame dalyvavo vos apie 30 asmenų. Ir kas tada galėjo išdrįsti pasisakyti, kad po 2-ju metų Hamiltono lietuviai užpirks Tautos Namus už \$173.000? O kai po 3-ju mėnesių, balandžio 8 d. 1956 m., naujai suformuoti NF V-ba išleido savo pirmąjį kreipimąsi į hamiltoniečius, pabrėždamas 2-3 metų bėgyje sutelkti \$100.000, pradinį kapitalą, jos paskiri nariai privačiuose pasikalbėjimuose kai kurių lietuvių buvo pavadinti atitrūkę liais nuo tikrovės, klajotojais ir panašiai.

Lygiai po 2-ju metų, t. y. vasario 1 d. š. m., NF V-ba padarė lemiamą žingsnį — pasirašė trečiąjį pasiūlymą užpirkti mui Delta kino salės, kurį par davėjas vasario 5 d. priėmė. Tuo būdu Lietuvių Namų įsigijimas jau yra įvykęs faktas. Belieka tik laukti balandžio 30 d., kada užpirkimas bus galutinai sutvarkytas, o Hamiltono ir apylinkių lietuviai galės pelnytai pasididžiuoti savo komiunginio vieningumo jėga, ko pa sekmeje jie turės puikius reprezentacinius rūmus su šokių sale, talpinančia iki 800 svečių, 21 apartamentu ir 10-čia krautuvių.

Norėtumėm šia proga smulkiau aprašyti būsimuosius Lietuvių Namus, supažindinant lietuviškąjį visuomenę su jų išdėstymu, pajamomis ir išlaidomis bei jų išsilaukimo galimybe.

Kaip minėjome, už šią nuosavybę sutarta mokėti \$173.000, įmokant balandžio 30 d. \$65.000. Likusieji \$108.000, yra pirmieji atvirai morgičiai 10-čiai metų iš 6% atmokami po \$1.000 kas 3 mėnesiai, plius nuosimčiai.

Rūmai susideda iš kino salės 906 vietų, 3 butų po 5 kambarius, 6 butų po 4 kambarius ir 12 butų po 3 kamb. Iš King

vieną kartą metuose ir tegul organizacijos pasiskirso, praktikoje vargiai įvykdomas. Tuo tarpu tą patį Lietuvių Namų nariai daug lengviau galės įvykdyti, paskirdami, sakysime, pušę pelno lietuviškoms or-joms. Matome, kad investuodami šimtą kitą dolerių į Lietuvių Namus, ne tik jų neprarandame, bet gauname už juos gerą nuosimčių ir efektyviai galėtumėm po metų kitų prisidėti finansiskai prie lietuviybės išlaikymo.

Grįžtant prie Lietuvių Namų užpirkimo, man, kaip NF V-bos p-kui, širdis užtvinstabegaline padėka geriesiems Hamiltono, Paris, Brantford, St. Catherines, Welland, Simcoe ir jų apylinkių lietuviams, kurie šiuo atveju parodė tiek daug geros valios, pasitikėjimo, susiklausymo ir vienybės, duodami tuo viso pasaulio tautiečiams pavyzdį. Nuosirdžiausia padėka geriam St. Uikui, kuris visai nepažindamas v-bos narių, nepabūgo investuoti į L F net \$2.000 (vieną savo ir vieną J. Kanevaitės vardu) tuo metu, kada dar Liet. Namų reikalas nebuvo taip išpopuliarinąs, kaip kad šiuo metu.

Trumpai susipažinus su Lietuvių Namais, mano ir visos NF v-bos gražiausias ir nuosirdžiausias lietuviams prašymas — visi jungimės apie juos ir prisidėkime prie greitesnio jų išmokėjimo. Juk kas gali būti mieplesnio lietuviškai širdžiai, kaip turėjimas mažos Lietuvos Hamiltono!

St. Bakšys, NF V-bos p-kas.

NAMŲ FONDO APYSKAITA

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include Saldo 1957, Narių įnašais, N. F. V-bos sukeltų, Nuosimčiai bankuose, Iš Laik. Liet. Namų, V-bos perimta.

Pajamos per 1957 metus

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include Narių įnašai, 2 po \$1,000.00, 1 " 500.00, 3 " 200.00, 1 " 150.00, 89 " 100.00, 3 " 15.00, 2 " 10.00.

Parengimų pelnas:

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include Sasuio 12 d., Vasario 2 d., Už atidaromojo konc. skelb., Metinio konc. V.4.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include Petrinų balius VI.28., Alyvos komisai iš Gillies - Guy, Komisai už krosnis iš p. A. Šimkevičiaus., Nuošimčiai bankuose, Aukos (Alg. Asašaičio) 5.00, Viso paj. 1957 m., Balansas 1958. I. 1., Išlaidos per 1957 m., Narių pasitraukimai: 1 po \$400.00, 6 " \$100.00, 1 " \$50.00.

Kitos išlaidos:

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include 1. Už čarterj, 2. Už adv. A. Agro, 3. Rašoma mašinėlė, 4. Komisai už alyvą, 5. Važinėjimas, 6. Susirašinėjimas, 7. Senųjų liet.-kanad. pagerb. VIII.30., 8. Parengimo nuostolis VIII. 30., 9. Įvairios aukos, 10. Komisai už skelb. dėl atidar. konc. (A. Šimkevičiui), 11. Už salė vis. sus-mui, 12. % atsiėmusiems pin., 13. Smulkios išlaidos.

Viso išlaidų \$2,043.73 Saldo 57.XII. 31. \$24,458.60 Balansas XII.1. \$26,502.33

Viso pajamų \$26,502.33 Viso išlaidų \$2,043.73 Saldo 57.XII.1. \$24,458.60

Šią sumą sudaro:

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include Narių įnašai: 2 po \$1,000.00, 2 " \$500.00, 13 " \$200.00, 160 " \$100.00, 4 " \$50.00, 2 " \$25.00, 1 " \$15.00, 2 " \$10.00.

186 nariai sudėję \$21,885.00 N. F. Valdybos sukelti: Iš parengimų \$1,424.22 Alyvos komisais \$625.75 Krosnių komisais \$15.75 Aukomis \$5.00 \$2,070.72

Nuosimčiai už laikomus pinigų banke \$480.09

Perimta iš Laik. L. N. Valdybos \$22.79

Bendras saldo 1957 XII. 31 d. \$24,458.60 St. Bakšys, pirmininkas. K. Žukauskas, izdininkas.

TAUTOS FONDO AT-BĖS KANADOJE, HAMILTONO

Skyriaus Valdybos 1957 m. pajamų - išlaidų apyskaita.

Pajamos: Saldo 1957 m. I. 1. 491.90

1) Parengimų pelnas: a) Žiemės balius I.26 72.97 b) Gegužinė V.26. 417.72 c) Gegužinė VII.7. 292.24 d) Gegužinė VIII.5. 209.19 e) Šokiai IX. 21. 85.14 f) Šokiai X. 19. 38 g) Šokiai XI. 16. 77.09 Parengimų pelnas 1154.73

2) Kitos pajamos: a) Ap. V-bos II.16. min. pelnas 27.70 b) Procentai „Talka“ bankė 30.85 c) Metinio vajių paj. 541.90 d) Už parduot. knygas 79.88

Kitos pajamos 680.33 Viso paj. 1957 m. 1835.06 Balansas 2326.96

Išlaidos: 1) Pasiųsta TF At-bės Centr. Kanadoje: birželio 28 d. 600.00

gruodžio 21 d. 800.00 Viso 1400.00 2) Vietinės išlaidos: a) Švent. sveikinimai 7.00 b) Šalpos F.M. Jankaus šeim. par. 30.00 c) Dovana skait. šeimos motinai 10.00 d) Vysk. M. M. Šešt. mok. par. V.31. 75.00 e) Vysk. M. V. par. Kalėdų proga 70.00 f) Klb. J.T. publ. proga 10.00 g) Šalpos F. 10% nuo parengimo pelno 115.47 h) Reprerentacijai 20.00 i) Raštinės išlaidos 11.88 Viso viet. išlaidų 349.35 Viso išl. 1957 m. 1749.35 Saldo 1958. I. 1. 577.61 Balansas 2326.96 J. Mikšys, pirmininkas. A. Vainauskas, kasininkas.

PADEKA

T. Fondo At-bės Kanadoje, Hamiltono sk. V-bos vykdyto 1957 m. piniginių vajių, ats kieri rinkėjai surinko sekančiais: 1. Grajauskas Br. 125.50 2. Kežinaitis Vincas. 96.40 3. Sakas Pianas 65.00 4. Vainauskas Alf. 56.00 5. Skriptutė Liucija 51.00 6. Mikšys Kazys 59.25 7. Kazlauskas Vyt. 38.75 8. Giedraitis Juozas 24.00 9. Lesevičius Pr. 21.00 10. Daugilis Balys 14.00 Viso 541.90

Visiems vajių talkininkams už paaukojimą šiam kilniam tikslui brangaus laiko, patirtą vargą ir nemalonumus, už padarytas išlaidas bevažinė jant ir visas kitas pastangas — reiškiu širdingą padėką.

Ypatinga padėka priklauso Grajauskui Br., kuris mielai sutiko talkininkauti ir daugiau siai surinko. Ačiū.

Didžiausiais nuosirdi mano padėka priklauso visiems aukotojams, kurie suprasdami kilniusius Tautos Fondo tikslus ir uždavinius Tėvynės ir brolių bei sesių išlaisvinimui, ne pagalėjo išgalinčią sumą pa aukoti.

Tikiuos, kad ir šiais metais, kreipiantis į Jūs brangūs Hamiltono ir jo apylinkių lietuvių, nebūs nė vieno atsisakytą, o rinkėjus sutiksute su dosnia, sulig išgalės, auka. Už ką visiems iš anksto tariu nuosirdų ačiū.

J. Mikšys, Skyr. Pirmininkas.

KLB ŠALPOS FONDO HAMILTONO A-KĖS K-TO 1957 metų apyskaita.

Pajamos: 1. Saldo 1957.I.1. 432.14 2. 10% nuo org-jų parengimų pelno 261.23 3. Gava iš KLB Hamiltono A-kės V-bos 40.25 4. Aukos Martyno Jankaus Vaikų Fondui 100.00 5. Metinė rinkliava 845.29 6. Procentai banke 8.47 Viso pajamų 1687.38

Išlaidos: 1. Pašalpos vietoje 208.00 2. Rūbų siun. Vokietijon 84.62

- 3. M. Jankaus Vaikų F. 125.00 4. KLB Š. F. C. K-tui 500.00 5. Seneliams ir ligoniams per Vok. Kr. V-bą. 300.00 6. Pasiųsta gauti iš KLB Hamiltono A-kės V-bos pinigai: a. Net. motinoms Vok. 20.95 b. Karo invalidams 19.30 40.25 7. Įvairios: a. Šešt. m-las eglutei 25.00 b. Motin. Dien. prog. 10.00 c. Par. klebono kun. sukakčiai paminėti 10.00 d. Banko ir rašt. išlaid. 4.00 Viso išlaidų 1306.88 Kasoje 380.50 J. Giedraitis, pirm. O. Stonkienė, izd.

KLB Š. F. HAMILTONO K-TO 1957 m. RINKLIAVOS APYSKAITA

Metinės rinkliavos metu 326 tautiečių surinkta \$777.75. Kun. J. Tadarausko dėka, rinkliava bažnyčioje davė \$67.54 ir bendrą rinkliavos rezultatą pakėlė iki \$845.29. Nuosirdžiau jam dėkojame. Dėkojame visiems aukotojams ir mūsų mieliems talkininkams, padėjusiems muma rinkliavos metu.

Duodame rinkliavos rezultatus: 1. Giedraitis J. iš 44 148.00 2. Narkevičius V. „ 40 122.00 3. Kristolaitis J. „ 53 114.00 4. Svilas J. „ 4. 95.50 5. Stonkienė O. „ 24 70.00 6. Dalangauskas „ 41 65.50 7. Filipavičius S. „ 34 60.25 8. Juozapavičius „ 13 34.00 9. Šestokas A. „ 15 31.00 10. Kazlauskas V. „ 10 27.50 11. Mikšys K. „ 6 10.00 12. Rinkliava bažnyčioje 67.54 Viso 845.29

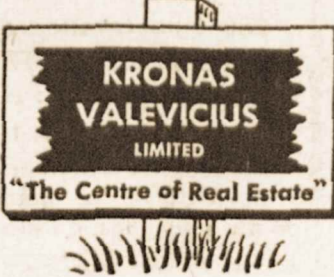
Rinkliavos metu aukoję: po 25 dol.: J. Tirkšlevičius, Kro nas-Valevičius, Real Eastate Ltd.; po 15 dol.: Tri-Realty Ltd.; po 10 dol.: A. Pauliukas, P. Bosas, Dr. Levinskas, J. Steiblys, V. Antanaitis, V. Narkevičius; po 6 dol. J. Cumming, J. Kežinaitis; po 5 dol.: S. Juozapavičius, A. Jankūnas, A. Stasevičius, J. Skaistys, E. Lengnikas, J. Kšivickas, J. Kazemėkas, S. Bakšys, J. Svilas, V. Šešelgis, J. Aostas, J. Mikšys, kun. dr. J. Tadarauskas, V. Sakas, L. Gutauskas, P. Ščiuka, D. Slavinskis, N. Zambulionis, J. Giedraitis, L. Plūra, K. Gudinskis, V. Januška, V. Kazlauskas, Šernas, A. Pranskevičius, P. Sakalas, V. Navickas, A. Jazbutis, B. Grinius, H. Kazlauskas, J. Valaitis.

KAUKIŲ BALIUS,

rengtas Šalpos Fondo, praėjo su rgažiu pasisekimu. Svečių dalyvavo apie 350 asm. Gaila, kad šiemet mažai tedalyva vo kaukių, tad nebuvo įprasto maskarado margumo, nors nuotaika buvo smagi. Pirmą vietą ir 25 dl. dovaną laimėjo Kęstutis ir Birutė, kuriais pasirodė esą p. Žilvitis su Ponia. Antrą Nukelta į 2 puslapį.

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje — „TALKA“.

Augšti procentai už indėlius. Sumazinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdaušta. Operacijos atliekamos kiekvieną sekmadienį nuo 12 val. iki 2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N., Hamilton. Kitu laiku kreiptis pas izd. L. Lengniką, 15 Homewood Ave. Tel. JA 9-2114.

Prieš perkant ar parduodant namus, biznij, ūkį etc. pasitarkite su mumis: KRONAS - VALEVICIUS LIMITED 366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

DIDŽIAUSIA REAL ESTATE ĮSTAIGA HAMILTONE (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai: Centrinė įst.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikėlėnas tel. JA 8-8491. „The Centre“ skyrius: p. Leonas Gasiūnas tel. LI 9-1341.

East End Skyrius: p. Tony Zaranka, telef. LI 9-3572. Lietuviai: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pagidaujamas informacijas.

MONTREAL

BALIO SRUOGOS MINĖJIMAS

kurį ruošia studentų organizacija, įvyks ne vasario 23 d., kaip buvo skelbta, bet kovo 9 dieną, sekmadienį, 5 val. po pietų A. V. parapijos salėje. Paskaita bus Vyt. Jonyno, me ninę programą išpildys MLD aktorai J. Akstinas, L. Barauskas ir B. Pūkelevičiūtė, kurie paskaitys ištrauką iš B. Sruogos kūrybos. Op. sol. E. Kardelienė padarys staigmeną padainuodama iš operos „Radvila Perkūnas“, Karnavičiaus parodytos pagal B. Sruogos libretą. Pianistas K. Smilgevičius paskambins kūrinių.

Iėjimas į minėjimą visiems laisvas ir nemokamas, bet studentai, kurių organizacijos ka sa tuščia, o reikalų turi labai daug, galinčius aukoti, prašys paaukoti pagal galimybę, be nt rengimo išlaidoms padengti. Visuomenė prašoma minėjime, kuris žada būti labai įdomus, kuo skaitlingiau atsilankyti. Jaunimui tai bus tikra meno šventė. Plačiau bus se kančiame NL n-ryje.

ŠV. JONO LIUTERONIŲ bažnyčioje, 3594 Jeane Mance ir Prince Arthur gt. kampe, vasario 23 d., 12.30 val., lietuvių pamaldos su šv. komunią. Jos bus atsiveikininimo pamaldos. Kun. dr. M. Kavolis.

Kun. J. Bobinas pakrikštijo Denis-Bernard - Serge-Joseph sūnų A. ir A. Dainiūtės - Bissonette ir Karolina - Ursulė dukterį M. O. ir J. Teresevičių.

LIET. KARO VETERANŲ S-GOS „RAMOVĖ“

visuotinis narių susirinkimas šaukiamas po pamaldų AV salėje. Narių dalyvavimas būtinas. V-ba.

DR. J. ŠEMOGAS
CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.
Priėmimo val.: 2-4; 7-9. šeštadieniais 11-1 arba pagal susitarimą.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
Pacientai priimami iš anksto susitarus
9 a. m. — 10 p. m. išsky. antrad.: iki 6 v. p. m.
5441 Bannantyne, (kampus Woodland)
Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakarais:
2104 Mount Royal St. E.
LA 1-7926—8873
René TALBOT
Advokatas
Suite 306, Aldred Bldg.
507 Place D'Armes
VI 9-8045

ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.
Chiropodistas — chiropod specialistas
Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery
6975 St. Denis. CR 4-2565 Montreal.

MORTOS IR VIKTORO RAGULIŲ

sidbrinės vestuvinės sukaktu vės, suruoštos Vytauto klube, buvo labai gražios. salė buvo pilna gražios publikos, kurią sudarė giminės, artimieji, dragai ir geri pažįstamieji, visi pp. Ragulių simpatikai.

Iniciatorių prysakyje buvo Julius Trumpa su žmona. P. Trumpa pristatė jubilatus susirinkusiems į jų pagerbtus ves, pakvietė A. Navicką vesti iškilme. Pirmuoju kalbėjo P. Trumpa. Jis apibūdino jų biliatu kaip demokratu, tolerantus, gerus žmones ir gerus lietuvius, kurie yra gyvi lietuviškos bendruomenės nariai-prapijose, susirinkimuose, subuvimuose. Labai gražų prisiminimą pareiškė p. Kiškis iš dar priešvedybinių laikų. Kalbėtojų ir sveikintųjų cilė buvo didelė — A. Navickas, red. Kardelis, Klubo pirm. J. Skinkis, D. Norkeliūnas, A. Vaupšas, kalbėjęs apie sukatuvininkus lietuviškai, angliškai ir prancūziškai, M. Arlauskaitė, P. Juškevičienė, p. Sa kalas, p. Wood, P. Petronis ir kiti. Visi labai gražiai jubi liatus vertino ir augštai iškelė jų geras privalumas. Į sveikinimus atsiliepdmas p. Ragulis gražiai pakalbėjo, reikšdamas padėką visiems, kas rengė, kas darbo įdėjo, kas subvime dirbo ir kas atsilankė. Iškilme praėjo labai gražiai. P. Meškiniš dar pagrojo ir kas norėjo psišoko. Ilgiausių metų pp. Raguliams!

SPAUDOS BENDROVĖS NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
Valdybos ir Direktorių bendras susirinkimas šaukiamas vasario 21 dieną, penktadienį, 8 val. vakaro. p. L. Girinio namuose, 3885 St. Urbain St. Visi prašomi dalyvauti. V-ba.

LIET. LIAUDININKŲ VARPININKŲ KLUBO
narių ir prijaučiančių susirinkimas įvyksta vasario 23 dieną, sekmadienį, 6 val. vak. 3885 St. Urbain St. Be einamųjų reikalų bus svarstomas Vinco Kudirkos metų paminėjimo klausimas. Visi nariai ir prijaučiantieji maloniai prašomi atsilankyti. Valdyba.

PP. Zabieliaskų šeima turi didelę nelaimę: jų dvimetė dukrelė begriūdudamas sunkus dviratis sulaužė šlaunies kaulą ir dėl to mažoji sunkiai kenčia skausmus.

G. Bakanavičienė išvyko kuriam laikui į Botoną pas pp. Gutauskus.

ADVOKATAS STASYS DAUKŠA, LL. D.
Suite 25—26
152 Notre Dame St. E.
UN 6-8969
Res. 5657—12 Ave., Rsm.
RA 2-5229

ADVOKATAS JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. UNIVERSITY 6-7026
Res.: 40 Lafleur,
LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS MILTON W. WINSTON,
B. A., B. C. L.
Suite 504 ir 505
4 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-6556

„ORFA“
„Clothing Manufacturing Co.,
4831 Esplanade Ave.
Montreal — — — — CR 7-5652
Didelis pavasarinis pasirinkimas vyriškų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų iš geriausių vietinių ir anglišių grynų vilnos medžiagų. Priimame užsakymus. Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams Lietuvon.

„ORFA“
„Clothing Manufacturing Co.,
4831 Esplanade Ave.
Montreal — — — — CR 7-5652
Didelis pavasarinis pasirinkimas vyriškų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų iš geriausių vietinių ir anglišių grynų vilnos medžiagų. Priimame užsakymus. Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams Lietuvon.

„ORFA“
„Clothing Manufacturing Co.,
4831 Esplanade Ave.
Montreal — — — — CR 7-5652
Didelis pavasarinis pasirinkimas vyriškų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų iš geriausių vietinių ir anglišių grynų vilnos medžiagų. Priimame užsakymus. Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams Lietuvon.

MONTREALIO LIETUVIŲ TRADICINIS UŽGAVENIŲ DRAMOS TEATRAS BALIUS

sekančiam spektakliui numato savo sąstatą padidinti keliais naujais aktriais — vyrais. Galintieji prieš šios tarnos prisiidėti, kviečiami atsiliepti pas skambinant K. Veselkai telefonu MO 0-9055.

LIETUVIŲ AKKDEMINIO Sambūrio susirinkimas vyks ta vasario 21 d., 8 val. vak., 4240 Berri St. Programoje: Tėvo Borevičiaus paskaita „Tauta ir Religija“. Po pas kaitos diskusijos. Narių dalyvavimas būtinas, visuomenė taip pat maloniai kviečiama atsilankyti.

PLIAS SAJUNGOS Montrealio skyr. susirinkimas įvyksta ketvirtadienį, vasario 20tą dieną, 7.30 val. vak., Vytauto Didžiojo klube, 2159 St. Catherine Street E.

Dienotvarkėje: pranešimas iš centro, Stipendijų Fondas, ekskursija į Molson bravorą sekančią savaitę ir filmas — Dupont history. Filmo žiūrėti yra pakviesti taip pat latvių, estų ir lenkų inžinierių sąjungos nariai.

Turime aptarti reikalų, kurie kiekvienam kolegai yra asmeniškai svarbūs, todėl atvykite punktualiai pusę aštuntos, kad turėtume užtekinai laiko aptarti prieš filmui prasidedant. Taip pat kviečiame atvykti lietuvius studentus, studijuojančius inžineriją.

Valdyba.
• Mišios vakarais 8 val. bus laikomos Gavėnios metu kiekvieną penktadienį. Jų metu bus klausoma ir išpažinčių. Tai nepaprastai graži progama visiems Gavėnios metu labiau susikaupti, pasimelsti, atgaivinti savo dvasios pasaulį. (AV).

• Pp. Vaičiūnų tėvas Kazimieras Vaičiūnas mirė Kaune sausio 20 d. Palaidotas Veliuonoje. Užuojauta!

Dažai
nepaprastai žemos kainos
2008 St. Denis st.
Montreal.
Siūlome geriausių rūšių dažus palankiausiomis kainomis. Nuolaidos kontraktoriams. AV8-1738 Nemokamas pristatymas.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

JEI NORITE PARDUOTI ar PIRKTI:
Gyvenamus namus, apartamentus, Žemę, statybai, investavimui, Užsakyti pastatyti namus. Reikalinga namams paskola. Draudimas (visų rūšių)
KREIPKITĖS:
DISTRICT ESTATE BROKERS — ADAMONIS ir BUDRIŪNAS
Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga
Nariai Montreal Real Estate Board
177 Sherbrooke St. W. PL 8501
Mūsų tikslas — Jums Padėti: 5-ji metai.
Apyvarta 1957 m. siekia \$ 1.000.000,00
D. N. Baltrukonis CR 6-5075 V. Liesunaitis PO 6-6719
F. Yasutis LA 2-7879 J. Skučas RA 2-6152
A. Markevičius OR 1-8951 E. Yaffe — Sekretorė.

„ORFA“
„Clothing Manufacturing Co.,
4831 Esplanade Ave.
Montreal — — — — CR 7-5652
Didelis pavasarinis pasirinkimas vyriškų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų iš geriausių vietinių ir anglišių grynų vilnos medžiagų. Priimame užsakymus. Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams Lietuvon.

„ORFA“
„Clothing Manufacturing Co.,
4831 Esplanade Ave.
Montreal — — — — CR 7-5652
Didelis pavasarinis pasirinkimas vyriškų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų iš geriausių vietinių ir anglišių grynų vilnos medžiagų. Priimame užsakymus. Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams Lietuvon.

L. K. Mot. Dr-jos ruoštas AV salėje tikrai puikiai pasisekė.

Dalyvavo apie 200 žmonių gražios publikos. Skani va karienė, bendros visų dalyvių patriotinės dainos, nuotaikingi šokiai griežiant akordeonu studentui Vičiui, sudarė begalę jaukių nuotaikų. Fantais turtinga loterija buvo didelė dalyvių atrakcija.

Baliaus rėmėjų sumanymas atspausdinti apie porą tuzinų rinkinių lietuviškų dainų ir išleisti atskira knygelė, kad visa publika glėtų dainavime dalyvauti, buvo tikrai dėmesio verta naujovė. Pasirodė, kad pati publika sugeba save maloniai pasilinksinti, jeigu jai paduoti į rankas priemonės. Publikos dainavimui su maniai vadovavo Jonas Lukoševičius, o visos vakaros programos derintoju - vedėju buvo S. Gabaliauskas.

Parap. klebonas Tėv. J. Bo revičius tarė šiltą pasveikinimo žodį, pasidžiaugdamas dalyvių gera nuotaika.

Didelė padėka prikuso L. K. Mot. Dr-jos valdybai, va karienės šeiminkėms, loterijos - fantų auktojams ir visiem su kuo nors prisidėjusiems prie taip puikios baliaus su rengimo.

„Door prize“ pirmą premiją laimėjo p. Bernotas, antrą inž. Zubas ir trečią p. Dre vinskienė. Balionų šokių kon testą laimėjo p. Juozas Faun ksnis.

• A. Stankevičius su žmona jau sugrįžo iš Brazilijos ir kitų pietinės Amerikos valstybių, kur jie buvo išvykę da ryti telefilmų.

• Trečiadienį — Pelenė — Gavėnios pradžia. Pelenai bus šventinami prieš pirmąsias mišias 7 val. ryto ir dalinami tikintiesiems po kiekvienų Mišių. (AV)

• P. Valiulis buvo išvažiavęs į JAV ir kurį laiką viešėjo pas giminės Čikagoje.

• Lankėsi Montrealy iš Bostono pp. Adomonių pusbroliis.

KRIKŠČIONIŲ IR ŽYDŲ bendradarbiavimo savaitė visoje Kanadoje vykdoma vasario 16—23a d. d. Angliškai ji va kinama Brotherhood Week. Jos tikslas — supažindinti ir suartinti du pasaulius. Savaitės metu bus eilė paskaitų ir pranešimų įvairiose Kanados vietose.

LABAI SVARBU VISIEMS
Pradedami parduoti 5 ir 6 kamabrijų bungalow namai Bak River lietuvių kolonijoje. Grynais įmokėjimas 600 dol. Central Mortgage. 300 dol. darant sutartį ir 300 dol. įsi kraustant gyventi. Dėl smulkesnių informacijų skambinti P. Maziškai MO 4-0507.

TORONTO

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO „PARAMA“

visuotinis narių (šėrininkų) susirinkimas šaukiamas 1958 m. vasario 23 dieną, 3 val. p. p. Lietuvių Namų didžioje salėje — 235 Ossington Ave, Toron to.

Darbu tvarka:
1. Atidarymas.
2. Pr. susirinkimo protokolo skaitymas.
3. Valdybos pranešimas — a) pirminiko pranešimas, b) Kasininko pranešimas.
4. Kredito Kom. pranešimas.
5. Priežiūros Kom. pranešimas.
6. 1957 m. pelno pelno pada.
7. Paj. ir išlaidų 1957 m. sąmata.
8. Rinkimai — 2 narių į valdybą, 1 nario į Kred. K-ą ir 2 narių į Priež. K-ą.
9. Sumanymai.
10. Uždarymas.

Dalyvaujančių narių registracija prasideda 2 val. p. p. Prašome atsinešti narių knygeles. Valdyba.

TEISININKŲ SUSIRINKIMAS
Vasario 23 d., sekmadienį, 4 val. Lietuvių Namuose įvyksta Toronto lietuvių teisininkų susirinkimas. Kolegoms nerodant pakankamo susidomėjimo, kai kurie nariai siūlo mūsų skyrių likviduoti. Taigi, visi teisininkai kviečiami atvykti.

IŠ MONTREALIO SAVANO RIŲ - KŪREJO GYVENIMO
Š. m. sausio 19 d. Aušros Vartų parapijos patalpose įvyko metinis Montrealio skyriaus susirinkimas, kuriame buvo nagrinėta praėjusių metų veikla ir nustatytos gairės ateinantiesiems metams.

Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklinės lentos projektas galutinai aptartas ir tikimės, kad jau šiemet ši lenta garbingai bus Aušros Vartų bažnyčioje pašventinta. Šiuo metu ruošiamas su lentos gamintoju-rangovu sutarties projektas, kurį vykdo V. Giriūnas ir J. Viliūsis, Montrealio lietuvių organizacijų vadovai ir pavieniai asmenys, kurie yra medžiagiškai parėmę mūsų užsimojimą, nutarta į pašventinimo iškilmes kviešti kaipo garbes svečius. 1958 m. Skyriaus Valdyba palikta ta pati, būtent: L. Balzaras, A. Lapinas, K. Sitkauskas. Revizijos komisija: V. Giriūnas, J. Navikėnas ir K. Ivaškevičius.

Turime žinių, kad Montrealyje dar yra L. K. K. Savano riu, kurie dar nėra įsijungę į mūsų gretas; nuoširdžiai kviečiame neatidėliojant tai atlikti.

Dr. E. ZUBRIENĖ
Dantų Gydytoja
1577 Bloor St. W.
(netoli Dundas St.)
TORONTO
Tel. LE 2-4108

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
280 Roncesvalles Ave
Telefonas LE 4-4778
Priėmimo valandos: 11-1 v. vakarais nuo 6-8 v.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 v. pp. Kitu laiku, susitarus.
Naujas kabinetas

Dr. V. SADAUSKIENĖ
Dantų gydytoja
129 Grenadier Rd.,
(2 namas nuo Roncesvalles)
TORONTO
Tel. LE 1-4250

A. LIUDZIUS, B. L.,
Viešasis Notaras
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai. Morgičiai.
91 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ontario.
Telefonas: LE 6-5613.